

fiel Kontrol fra Rigsdagens Side jo af sig selv vilde være bleven Følgen, hvis den Ordning, man fra Rigsdagens Side var gaaet ind paa, var blevet den, som oprindeligt foresloes af Regeringen, nemlig at Anstalterne, i alt Fald den ene Anstalt, den, som her nærmest er Tale om, den Kællerste, var bleven en Statsstiftelse. Naar den kom ind under egentlig Statsdrift, vilde det følge af sig selv, at Rigsdagen vilde faa den samme finansielle Kontrol med denne Institution, som den har med Hensyn til alle Statsinstitutioner. Vi kunne altsaa godt, ogsaa fra Fleraltets Side, forjone os med den Tanke, at der er Rimelighed for at skaffe Rigsdagen en lignende finansiell Kontrol med Stiftelserne, skønt de ikke blive Statens Ejendomme, men selvejende Institutioner, siden de dog væsentlig bæres af Statens Midler. Naar vi nu skulde tænke os Maaden, hvorpaa dette kunde realiseres, at skabe Rigsdagen Delagtighed i den finansielle Kontrol med disse Stiftelser uden at fragte Regeringen, hvad dens naturlige Ret og naturlige Opgave er, nemlig Revisionen og det nærmeste Tilhyn med Anstalterne, saa fandt vi Løsningen deri, at det Hverv eller den Opgave, der kunde tilkomme Rigsdagen, henlægges under den Revisionsmyndighed, som Rigsdagen overhovedet er i Besiddelse af, nemlig under Statsrevisionen, som et Tillæg til dennes øvrige Besøjjelser, som en yderligere Opgave, en Opgave, som den, som jeg bemærkede, af sig selv vilde have faaet, hvis Stiftelserne vare blevne en Statsinstitution, og som den altsaa nu, hvis Forslaget vedtages, faar som et positivt Tillæg til sine Opgaver, fordi man er gaaet ind paa denne Ordning at Stiftelserne skulle være selvejende Institutioner. Med Hensyn til en saadan Løsning, finder altsaa Udvalgets Fleralt — kun et enkelt Medlem har fundet, at Folketingets Ordning vilde være at foretrække uden dog absolut at modsætte sig denne Ordning — at den ikke i nogen Henseende kommer i Strid med de bestaaende statsretslige Forhold, at den ingen principstridig Karakter har, og ikke kan føre til Konsekvenser, hvis Misligheder ikke kunne forudses. Det er derfor, jeg paa Udvalgets Fleralt's Vegne kan anbefale denne Ordning, som altsaa gaar ud paa, at Revisionen som hidtil forbliver hos Administrationen, bliver som hidtil Ministerens Sag, men at der til Statsrevisionen ved Siden af dens almindelige Opgave, at afgive Betænkning om Statsregnskabet, tillige henlægges den særlige Opgave at afgive Betænkning om

disse Stiftellers Regnskab. For at iværksætte det bliver saa den af Ministeren fremskillede Revisionsberetning plus alle de Bilag, som efter Sagens Natur maa følge med, at tilstille Statsrevisionen ved Siden af Statsregnskabet. Vi antage, at paa denne Maade bliver Folketingets virkelige Mening med den af det foretrukne Ordning fyldestgjort, medens samtidig Landstingets Standpunkt opretholdes, nemlig det ikke at forrykke det naturlige Forhold mellem de forskellige Statsmagters indbyrdes Besøjjelser.

Hvad det andet Punkt angaar, har det jo for saa vidt en ringere Betydning end dette. Det berører maaste ikke saa store Principspørgsmaal som dette, men det har jo altsaa vist sig gentagne Gange at volde Vanstieligheder. Vi foreslaa en Ordning, hvorved vi haabe, at dette Spørgsmaal paa en lempelig Maade kan ophøre at være Stridsspørgsmaal. Bestemmelsen gif ud paa, at de eventuelt sammensmeltede Stiftellers Formand, der forudsættes valgt af Ministeren, ikke maa være Statsembedsmand, det er det, Folketinget har indsat. Landstinget har stadig udstemt dette, og det hovedsagelig af den Grund, at der derved lægges en vilkaarlig Hindring for efter Omstændighederne at tage den mest kvalificerede Mand. Det kan være, at den mest kvalificerede Mand til at være Direktionens Formand i de eventuelt sammensmeltede Stiftelser netop er en Statsembedsmand, og saa bliver det ved en vilkaarlig Bestemmelse udelukket, at han kan tages. Nogen almindelig Grund til at udelukke Statsembedsmand kunde man jo i hvert Tilfælde ikke finde; skulde der være Grund til at udelukke nogen, maatte det være enkelte, maaste en enkelt, som staar i et andet Forhold til Stiftelsen, der let kunde komme i Kollision med hans Stilling som Kommissionens Formand. Jeg sigter naturligvis derved til de stiftende Mand, som i Aarenes Løb have været Formænd for Bl. Bakkhus og Ebberødgaard, nemlig de væksende Departementschefer i Undervisningsministeriet. Det kan tænkes, at der her kan blive en Kollision mellem Funktionerne, en Tanke, som imidlertid Erfaringen ganske vist ikke hidtil har bekræftet, og som derfor Landstinget med Føje, mener jeg, tidligere har kunnet sige om, at en Fare, som mere er tænkt end virkelig, udelade vi at tage Hensyn til. Men naar det nu fra Folketingets Side fastholdes, at der bør tages Hensyn til dette, saa tror Udvalgets Fleralt at kunne tilraade Landstinget til en vis Grad at imødekomme denne